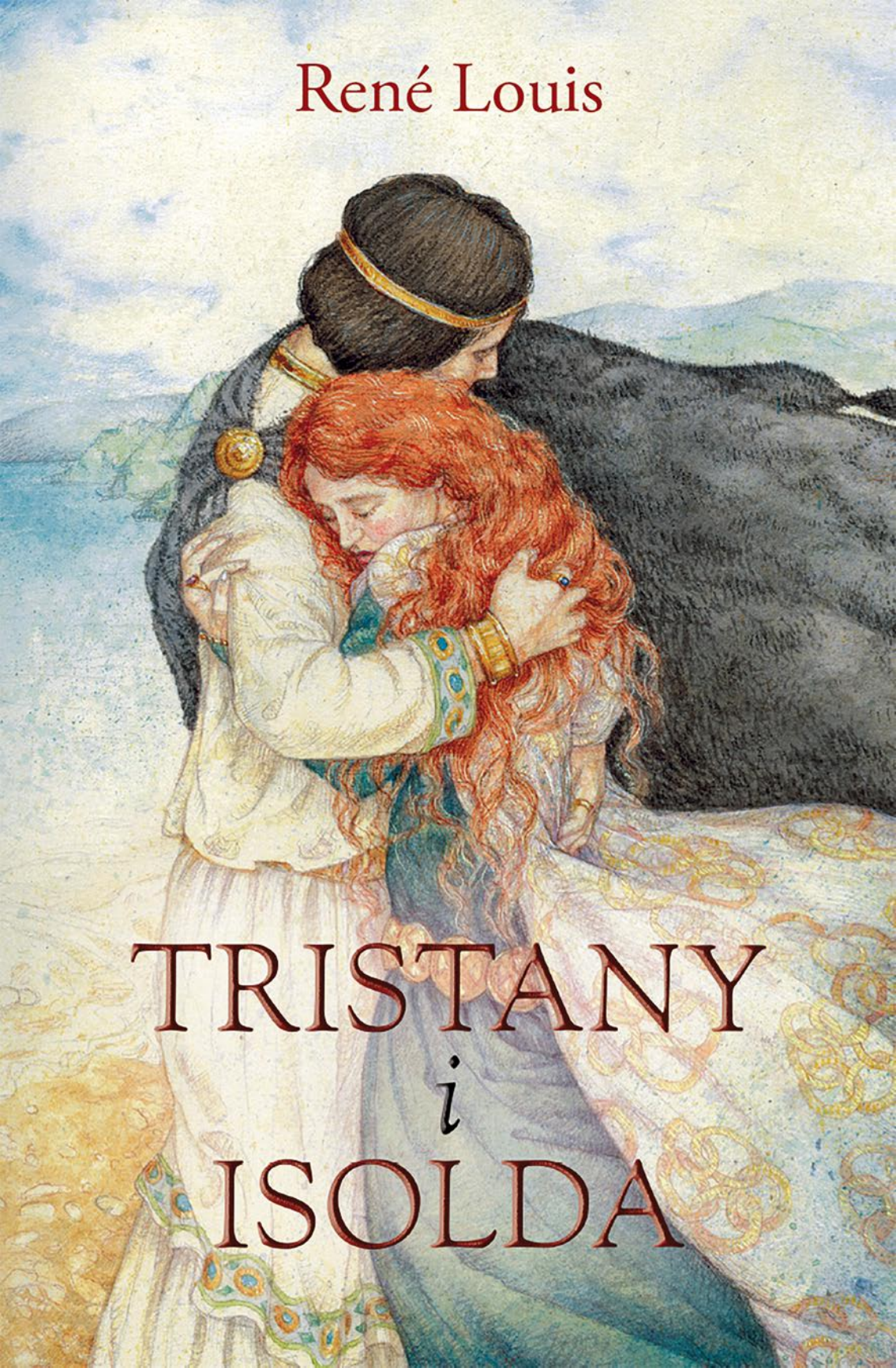

René Louis

TRISTANY
i
ISOLDA

I NAIXEMENT DE TRISTANY

Diuen els llibres que després de la caiguda de l'imperi Romà, però abans de la coronació de Carlemany com a emperador d'Occident, regnava al país de Cornualla el rei Marc, monarca que procedia d'un remot llinatge. Ben possiblement d'un mític déu amb trets animals, de qui havia heretat unes orelles semblants a les d'un cavall, les quals dissimulava acuradament quan s'encasquetava el capell. De fet, el nom de Marc significava 'cavall' en llengua cèltica.

Aquest rei tan aviat residia a Lantyan, casalot de la parròquia de Sant Samsó, com a la ciutat fortificada de Tintagel, població costanera de la costa occidental de la península de Cornualla, amb un bon moll per al comerç marítim.

Llavors, el rei Marc ja havia arribat a l'edat de la maduresa sense haver pres esposa, tot i que una de les germanes tenia un fill, elduc Audret, en qui havia depositat durant un llarg temps tota la seua confiança. Però també en tenia una altra de més petita, de nom Blancaflor, que encara no s'havia casat.

Marc era honest, i sovint generós, lleial; encara que també irascible, emotiu, d'humor canviant, capaç d'una violència extrema, i fins i tot cruel, en algun dels seus sobtats arravataments. Tanmateix, sempre actuava amb un comportament honorable, valerós, quan havia de comandar el seu exèrcit; també excel·lia en la caça, la seua diversió preferida.

Altrament, entre els nobles cornuallesos, vassalls seus, que li devien consell i ajuda, n'hi havia qui sovint tractava d'imposar-li els seus desitjos per tal que en les decisions fóra favorable als seus interessos. Fins i tot alguns no dubtaven a amenaçar-lo amb la rebel·lió, si no

se sotmetia a les seues exigències. Li deien que es retirarien als seus inexpugnables castells, bastits sobre alters roquenys, voltats d'altres palissades o fossats profunds, i prendrien les seues armes contra ell.

Però Marc no era un home a qui li agradara fer-los front, i en més d'una ocasió hagué de doblegar-se a les coaccions d'aquells senyors feudals turbulents, davant dels quals la seua autoritat era ben precària. Sovint, en aqueixes compromeses situacions preferia transigir, per a tot seguit tractar d'avantatjar-los amb astúcia i guanyar temps.

A més a més, Marc també havia de defensar-se de les incursions dels regnes veïns que, de tant en tant, perpetraven ràtzies contra Cornualla. Tot i això, era tan llegendària la seua noblesa, i tan gran el seu valor, que molts prínceps i barons se li unien per combatre al seu costat. Com va ser el cas del príncep Rivalén, fill del rei de Lionís, el qual, per la seua arrogant distinció i proeses, va cridar ben aviat l'atenció de la germana del rei, Blancaflor: bella, cortesa, gentil, de noble comport, i lloada i desitjada entre totes les donzelles. És a dir, que no hi havia a tota la Gran Bretanya una rosa de tal frescor i gràcia.

Fins que un dia Blancaflor va veure Rivalén combatre amb altres cavallers i va sentir tal neguit, per por que el feriren en el torneig, que va trasbalsar-la. Des d'aquell moment s'adonà que ell avantatjava els altres joves per la seua destresa i valentia. A més a més, quan va oir homes i dones lloar la seua gosadia i va observar durant una bona estona la seua habilitat per a cavalcar i justar, la seua pensa i esguard se n'anaren envers el gallard jove, com també el seu desig.

Ben aviat, tots dos tingueren un mateix deler i un mateix secret. Ella l'estimava amb tot el seu cor i ell amb un lleial voler. Però es comportaven d'una manera tan adient en les seues converses que mai no generaren cap retret. Fins al punt que ni el rei, ni tampoc ningú de la cort, en sospitaven res.

Per això, i com que Rivalén superava els altres cortesans en bones qualitats, si ell li haguera comunicat a Marc el desig de casar-se amb la germana, el rei hauria permés volenters aqueixa unió. Encara més,

sense que Rivalén li ho haguera dit mai, a vegades semblava que el rei afavoria aquelles trobades amb ella.

Poc temps després, Rivalén va ser nafrat lluitant al servei del rei Marc i els seus homes el dugueren a Tintagel per curar-lo. Blancaflor, segons el que havia oït dir, creia que la vida del seu enamorat corria perill; però no gosava mostrar el seu desassossec en públic per si descobrien el seu amor. I només desitjava una cosa: visitar el jove malferit abans que morira. Fins que una nit, amb tanta cautela i diligència que ningú no la va veure, entrà en la cambra on jeia el convalescent, va seure en l'espona del llit, i presa d'amor i de dol alhora, s'hi va desmaiar. Quan tornà a reanimar-se, abraçà el seu enamorat i va omplir-lo de besades, i els seus llavis li donaven goig i força.

Rivalén també va abraçar-la llargament. I va ser en aquella nit que conceberen l'infant que seria protagonista d'aquesta història.

Altrament, atès pels més hàbils metges, el ferit va restablir-se ben prompte. Però quan a penes havia recobrat la salut, arribaren missatgers amb noves funestes: son pare, el rei, acabava de morir i calia que tan aviat com fóra possible anara a Lionís per succeir-lo.

A punt d'embarcar, Rivalén s'acomiajà de Blancaflor, que amb gran pesar li digué:

–Dolç amic, el mal m'ha pres per estimar-vos. Si Déu no ve a ajudar-me, i no em trau d'aquest embaràs, no tindrè mai més alegria; perquè les penes velles s'ajuntaran a les noves misèries. Ara vós partiu i jo tractaré de recobrar la confiança i el coratge; però heu de saber que porte dintre meu un infant vostre. Per tant, si reste ací caldrà que assumisca tota sola el càstig de la meua falta.

Aleshores, Rivalén va fer que s'asseguera al seu costat, li eixugà les llàgrimes i li digué:

–Amiga, ignorava el que acabeu de contar-me. Però ara que ho sé vull que vos vingueu amb mi al meu país, per oferir-vos tot el reconeixement que correspon a la noblesa del nostre amor.

Després, Rivalén va acomiadar-se del rei Marc mentre Blancaflor, protegida per la foscor de la nit, anava a reunir-se amb el seu amant. Quan tots dos arribaren a la nau, els mariners es disposaven a aparellar-la. Tot seguit dreçaren el pal major i hissaren les veles. El vent va ser-los propici. Arribaren sense cap de destorb al port de Kanoël.

En havent tornat, Rivalén va succeir en el tron el seu pare difunt, encara que el país estava en perill perquè el duc Morgan s'havia valgut de l'avinentsa de la mort del vell monarca, i de l'absència del seu fill, per a envair, una vegada més, el regne de Lionís.

Rivalén envià a cridar el senescal Rohalt de Fe-Tinent, el més fidel i abnegat de tots els seus homes, a qui va contar-li confidencialment el que els havia esdevingut a ell i a Blancaflor.

Aleshores, el senescal va aconsellar-lo:

—Senyor, veig que no heu deixat de créixer en valor i en valentia. Altrament, no podríeu trobar cap altra dona de més alt llinatge que la germana del rei Marc. Per tant, voldria que escoltàreu el meu consell, i és que si ella us ha fet un bé, cal que la recompenseu. Així, quan nosaltres hàgem dut la guerra a un bon fi, ja lliurats del tràngol que ens causa el duc Morgan, celebrareu grans i riques noces i la prendreu en legítim matrimoni davant la vostra parentela i baronia. Però, des d'ara, a penes pugueu, caseu-vos amb ella per l'Església i davant els clergues i els laics, com vol la llei de Roma, per tal d'augmentar el vostre honor.

Així ho féu Rivalén, que va prendre Blancaflor per muller, i va confiar-li la seua salvaguarda a Rohalt de Fe-Tinent, mentre ell anava a reunir-se amb el seu exèrcit.

El mariscal va conduir la jove esposa a casa seua, una gran fortalesa, on va allotjar-la amb tots els honors que corresponien al seu rang.

Però es va donar el cas que encara no havia tornat de la guerra Rivalén, la seua muller va posar al món un fill i va morir en el part.

Abans de finir els seus dies, ella demanà a Rohalt de Fe-Tinent que guardara el preciós anell que li havia donat el rei Marc, una joia que procedia dels seus avantpassats comuns, amb l'objecte que la lliurara al seu fill, en record de la seua mare i del llinatge matern, quan aquest fóra un home.

Algunes setmanes més tard, Rivalén tornà victoriós de la guerra; però en assabentar-se de la mort de la dona, l'afectà tan cruel dolor que caigué en una profunda desesperança.

Amb tot i això, després de retre els honors fúnebres a l'estimada, va enviar missatgers al rei Marc per anunciar-li, alhora, les seues noces amb ella, la seua mort i la naixença d'un fill.

En acabant, Rivalén va fer batejar l'infant sense cap demostració pública de joia. I va posar-li el nom cèltic de Drustan, que els fabulistes i la tradició popular han transformat en Tristany, per significar millor la tristesa del seu pare, tristesa que només seria un presagi de les proves que el destí reservava al nounat.